In het spoor van Lewis en Clark

The Empire Builder

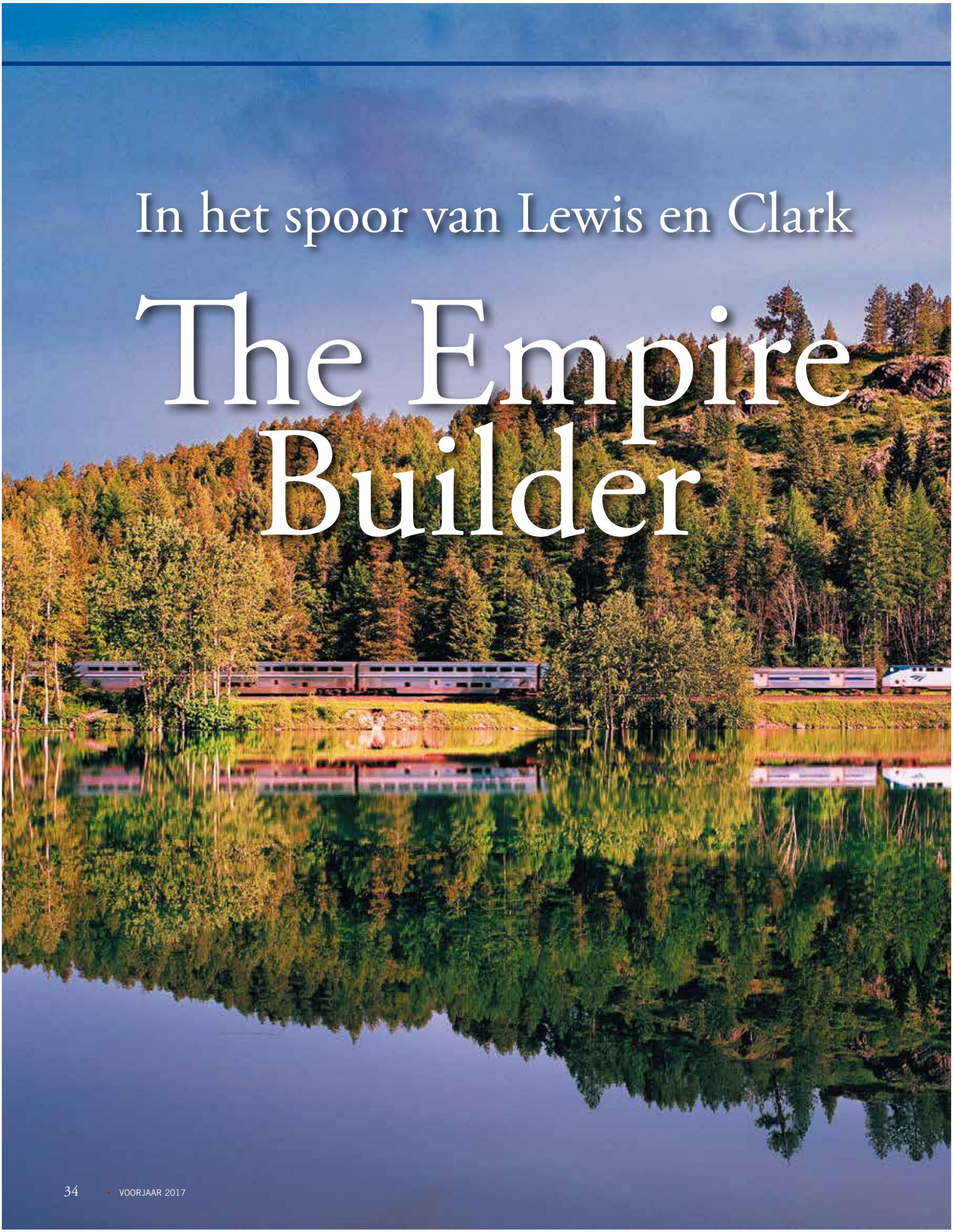

In mei 1804 werden Lewis en Clark door president Thomas Jefferson op pad gestuurd. Hun doel was de noordwestkust van Amerika te bereiken en het gebied te claimen voordat Engeland of een andere Europese mogendheid dit zou doen. Achttien maanden en zesduizend kilometer verder bereikte de expeditie de monding van de Columbia River. Ruim tweehonderd jaar later volgt Amtraks *Empire Builder* een groot deel van het spoor van Lewis en Clark.

TEKST → ROBERT DE KONING (WWW.JOURNEYLISM.NL)

AMTRAK

Spiegelend in de rivier

King Street Station, met op de achtergrond de skyline van Seattle

De naam van *Empire Builder* – die dagelijks spoort tussen Chicago en Seattle over een afstand van 3.528 kilometer – is een eerbetoon aan een beroemde spoorwegtycoon: James J. Hill. Deze van oorsprong Canadese ondernemer was de vleesgeworden Amerikaanse droom. Van hulpje van een dorpskruidenier in Ontario werkte hij zich op tot een van de rijkste mensen van de Verenigde Staten. Hills strategie bestond uit het aaneenknopen van bestaande verbindingen. De lange lijn die hij zo over het continent trok, liep van St. Paul tot Seattle. Vraag voor zijn aanbod creëerde hij zelf. Als ze er nog niet zaten, dan vestigde hij bedrijven langs het spoor. Daarnaast zette hij zijn treinen in om Europese immigranten naar het noordwesten van hun nieuwe vaderland te vervoeren. Zo ontstond een soort perpetuum mobile en verdiende Hill, naast miljoenen dollars, zijn bijnaam: de *Empire Builder*. Om de Great Northern Railway de weg van de minste weerstand door de Rockies te laten banen, werd John F. Stevens ingeschakeld. Deze latere hoofdingenieur van het Panamakanaal ontdekte de Marias Pass. De legendarische bergpas was al door Lewis en Clark beschreven, maar leek onvindbaar. Dankzij de (her-)ontdekking kon de verbinding tussen St. Paul en Seattle met bijna 160 kilometer worden ingekort. Dit leverde een belangrijke kosten- en tijdsbesparing op ten opzichte van de concurrentie.

Vocaal kunstwerk

De komst van Lewis en Clark en vervolgens het spoor veranderde het Amerikaanse landschap. Bewoners, bizons en bomen maakten plaats voor houtzagerijen, mijnen en boerderijen. Rond stations ontstonden dorpen. Aan de kust groeiden steden. Maar niet alles verdween. De Rockies zijn ontembaar en wie met de *Empire Builder* vanuit Seattle vertrekt, verliest z'n blik in het ongerepte water van de Puget Sound. Na Seattle volgt het spoor de kustlijn. De trein dendert langs baaitjes met daaraan gigantische huizen. Op de achtergrond groeien de Olympic Mountains en op de bijna verlaten stranden zwaaien mensen, met of zonder broek aan. Terwijl de recreërende nudisten naar de achtergrond verdwijnen, klinkt over de intercom een zachte stem. De stem praat over bomen, water, dieren en schildert een vocaal kunstwerk van wat zich grotendeels aan de linkerkant van de *Empire Builder* afspeelt. Het lijkt of cultschilder Bob Ross is gereïncarneerd, maar er blijkt een National Park-gids mee te reizen.

Zombies

Aan boord is het inmiddels borreltijd. In de panoramawagon verschijnen flessen van de wijngaarden van Hollywood-regisseur Francis Ford Coppola op tafel. Parallel aan het promillage van de passagiers begint ook de trein te stijgen. De Cascade Mountains lokken haar de bergen in, voordat ze wordt opgeslokt door de 12,5 kilometer lange Cascade Tunnel. Het schemerende licht aan het eind van de tunnel wordt verzorgd door de zon. Onder een oranjerode lucht duikt het spoor richting Wenatchee, de 'appelhoofdstad' van de wereld. Hier staat vijftien procent van het Amerikaanse appelareaal. In de restauratiewagon zijn de flessen en borden inmiddels leeg. De bedden in de slaapwagons zijn opgemaakt. Het is tijd om door de trein in slaap te worden gewiegd. De volgende morgen zwalken passagiers als zombies door de nauwe gangpaden. Gedurende de nacht zijn bij verschillende coupés de deuren opengeschud. Wie zijn balans verliest, zit direct op schoot of ligt in bed bij een verschrikte medepassagier. Lopen door een rijdende trein is balanceren op een dun koord. Langzaam maar zeker schuifelen de 'levende doden' richting de geur van koffie en eieren. Terwijl buiten bergtoppen gehuld in verse sneeuw door de mistflarden gluren, komt in de Dining Car iedereen weer tot leven. Whitefish is de volgende halte, de laatste stop voordat de *Empire Builder* langs de oevers van een turquoise rivier Glacier National Park inglijdt.

Seattle is het bruisende vertrekpunt van de *Empire Builder*

Ten noorden van Seattle met uitzicht op de stad en de Puget Sound

Spanning stijgt

Sporen door Glacier National Park is een van de hoogtepunten van de reis van Seattle naar Chicago. In de schaduw van de Rockies slingert het spoor door naaldbossen en langs rivieren. Achter de grote ramen van de panoramawagon stijgt de spanning. Is die donkere vlek in de verte een rots, een eland, een wolf of een beer? En dat witte silhouet? Was dat een berggeit of een dansende zonnevlek op het netvlies? Bijna ongemerkt steekt de trein de Marias Pass over. Wie z'n gedachten tweehonderd jaar terug in de tijd laat afdwalen, ziet de expeditie van Lewis en Clark hier door de sneeuw ploegen. Vanuit de comfortabele stoelen is het bijna niet voor te stellen dat het bijna honderd jaar duurde voordat de Great Northern Railway deze passage door de Rockies vond. Een ontdekking, die tot stand kwam met hulp van een Flathead, een Native American wiens stam tot op de dag van vandaag lijdt onder de gevolgen van de komst van het spoor.

Brandend verlangen

Na East Glacier verdwijnen de bergen uit zicht. De winter smelt en door het wit schijnt het groen van het voorjaar. De komende acht uur laat Montana zich van een andere kant zien. Eindeloze akkers met hier en daar een boerderij, dorp of casino van de Blackfoot of

'Het lijkt of cultschilder Bob Ross is gereïncarneerd, maar er blijkt een National Park-gids mee te reizen'

Vlak bij de door John Stevens ontdekte Marias Pass slaat de winter toe

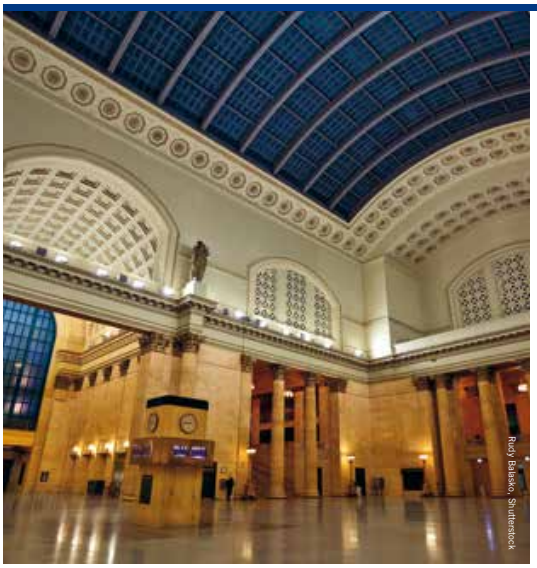

Amtrak geeft haar passagiers een marmeren welkom in Chicago

Aan het eind van een 46 uur lange reis wacht de *Windy City*

andere oorspronkelijke bewoners van dit gebied. Het is mooi in al haar troosteloosheid. Armoede is in dit deel van de VS een chronische ziekte, met drank en drugs als medicijn. Maar er gloort hoop aan de horizon. Letterlijk. Naarmate de trein verder oostwaarts richting North Dakota stoomt, maakt het door vervallen boerderijen getekende gezicht van het verleden plaats voor het gelaat van de toekomst: ja-knikkers en schalie-installaties. Aan boord is de verandering ook zichtbaar. Ondanks de recente dip in prijzen is olie hier *big business*. Op dit stuk van de route is het druk. Vooral met mannen op weg naar het zwarte goud. Graansilo's zijn vervangen door olievaten en als de dag verdwijnt, verandert het land in Dante's hel. Vlammen schieten de nacht in. Het vuur van afgefakkeld gas. Een brandend verlangen naar een beter bestaan.

Gepassioneerde fans

Om 02:15 uur in de nacht gaat bij gepassioneerde fans van film en tv-series de wekker. Over een paar minuten rijdt de *Empire Builder* het station van Fargo binnen. De stad leende haar naam aan een van Amerika's grootste banken, Wells Fargo. Bij veel mensen is Fargo echter ook bekend dankzij de gelijknamige film van de gebroeders Coen en de populaire FX-televisieserie. Na Fargo gaat het licht uit om in de buurt van de *Twin Cities* weer aan te gaan. De trein is aangekomen in St. Paul en Minneapolis. In de woonplaats van de vorig jaar overleden popster Prince is er kort tijd om frisse lucht te scheppen. De duiven waar Prince over schreef in *When Doves Cry* lijken nog steeds te huilen. Hun tranen hebben in Minnesota honderden meren gevuld en vormen de bron waaruit de machtige Mississippi-rivier ontspruit. Meer dan tweehonderd kilometer volgt het spoor dit wassende water dat reizigers trakteert op boten, bruggen en vogels.

Laatste loodjes

Ongemerkt zijn de laatste loodjes van de reis aangebroken. Vanaf St. Paul en Minneapolis is het nog 'maar' acht uur treinen voordat de Chicago Willis Tower aan de horizon verschijnt. Nadat de schittering van de Mississippi is verdwenen en er voor de laatste keer is geluncht, schetsen het water en de akkers van Wisconsin een blauwgroene tekening in het raam van de panoramawagon. Langzaam maar zeker verkleurt het landschap; van groen en blauw naar baksteenrood. De trein is gearriveerd in Milwaukee, bekend van de honkballers van de Brewers en de brouwers van Miller. Vanaf *Brew City* wijzen watertorens de weg naar Chicago. De machinist trekt nog een laatste keer aan het koord van de tyfoon. De *Empire Builder* is thuis. Haar galmende stem waait weg over Lake Michigan.

Dagdromen, wijn drinken of breien, er is tijd genoeg voor tussen Seattle en Chicago

De *Empire Builder* in de mist van Glacier National Park

PRAKTISCHE INFORMATIE EMPIRE BUILDER

Ligging en bereikbaarheid

De *Empire Builder* rijdt dagelijks tussen Chicago en Seattle. De 3.528 kilometer lange reis duurt, zonder vertragingen, 46 uur. Onderweg doorkruist de op twee na langste Amtrak-route drie tijdzones, acht staten en de Rocky Mountains. Zowel in Seattle aan de noordwestkust als in Chicago liggen de stations zeer centraal. King Street Station (Seattle) is per tram en bus bereikbaar. Union Station (Chicago) is een knooppunt van metrolijnen. Vanwege hun centrale ligging zijn beide stations ook lopend goed te bereiken en met dank aan Uber of Lyft nooit verder weg dan de app op je telefoon. Op King Street Station wacht je in een luxe wachtruimte vol hout en marmer. Op Union Station is er voor Business- en Sleeperpassagiers een lounge en voor 'gewone' reizigers een monumentale hal.

Klimaat en beste reistijd

De *Empire Builder* rijdt in principe 365 dagen per jaar heen en weer tussen Seattle en Chicago. Aan de Pacifische kust is het klimaat minder extreem dan op het hoogtepunt van de route (Glacier National Park). Seattle is vrij mild in de winter en in de zomer. Whitefish, Montana is 's winters (extreem) koud en wit, terwijl de zomers juist warm en vochtig zijn. Chicago kan bijten in de winter, mild zijn in de herfst en het voorjaar en heet aanvoelen in de zomer. Over het algemeen zijn mei, (begin) juni en september de meest comfortabele reismaanden op deze route.

Accommodaties

AmericA verbleef in Seattle bij het Courtyard Marriott Downtown/Pioneer Square (**www.marriott.com**). Dit hotel, op loopafstand van King Street Station, is gevestigd in het historische Alaska Building aan het al even historische Pioneer Square. In Chicago werd overnacht op grote hoogte in het Hyatt Regency McCormick (**www.hyatt.com**). Dit congreshotel op de rand van Chinatown biedt, wanneer er geen conferenties zijn, met regelmaat interessante kortingen.

Tips

- 's Winters kun je in Whitefish uitstappen voor een wintersportvakantie, maar ook gedurende de rest van het jaar is dit deel van de route (Glacier National Park) voor veel passagiers een natuurlijke tussenstop.
- Een enkeltje is vanaf 150 dollar te boeken, afhankelijk van het seizoen en moment van reserveren. Voor zo'n vijfhonderd dollar extra heb je een tweepersoonsslaapkamer(-tje), inclusief drie maaltijden per dag.

Informatie

www.amtrak.com: Routes, tijden, tickets en prijzen.
www.amtraktoparks.com: Informatie National en State Parks onderweg.
www.nps.gov/trailsandrails: Nog meer info over parken langs de route.
www.choosechicago.com: Alles over Chicago.
www.visitseattle.org: Alles over Seattle.